

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи діагностики психічного розвитку дітей

Освітня програма «Реабілітаційна психологія»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від “22” березня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методи діагностики психічного розвитку дітей
Викладач (-і)	Шкраб'юк В.С.
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	veronika.shkrabiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Обов'язкова дисципліна; Рік підготовки – 2; семестр – 4
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів – 6; 180 годин (60 год. аудиторних)
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Кожний 3-й четвер місяця
2. Анотація до курсу	
<p>Методи діагностики психічного розвитку дітей, як навчальний предмет у плановій підготовці майбутніх психологів, займає важливе місце і тому покликана забезпечити розв'язання надзвичайно актуальних фахових завдань. Даний курс спрямований на засвоєння студентами ключових понять предмету, формування у них високої професійної культури і компетентності. В процесі фахової підготовки майбутні психологи оволодівають комплексом знань, що дозволить їм самостійно виявляти проблеми психологічного змісту у відповідній професійній галузі, визначати предмет дослідження, його мету і завдання. Сформовані у процесі професійної підготовки практичні навички володіння психодіагностичним інструментарієм і відповідними процедурами дозволятимуть проводити збір емпіричних даних в рамках реалізації різноманітних досліджень, перевіряти валідність використововуваного інструментарію та надійність отриманих показників. Фундаментальність курсу в структурі базової підготовки психологів не тільки сприятиме подальшому виконанню цілої низки дидактичних завдань суміжних дисциплін, а й слугуватиме надійною теоретичною базою для оволодіння сучасними технологіями надання психологічної допомоги, спрямованої на збереження, відновлення й підтримку здоров'я та психологічного благополуччя особистості; дозволить ефективно організовувати і проводити різні види психологічної практики, здійснювати виконання багатьох творчих і дослідницьких завдань, забезпечуватиме надійну основу при написанні дипломних, бакалаврських і магістерських робіт.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<ul style="list-style-type: none"> ● ознайомити студентів з основними поняттями діагностичної психології, а також закономірностями визначення валідних та надійних діагностичних суджень; ● оволодівати принципами та правилами формулювання діагностичних умовисновків з допомогою яких здійснюється перехід від ознак або індикаторів певного психічного стану, структури, процесу до констатації наявності і вираженості цих психологічних змінних; ● ознайомити студентів з основами конструювання та особливостями 	

використання різновидових діагностичних методик;					
<ul style="list-style-type: none"> •оволодівати найбільш широко вживаними в практичній роботі процедурами статистичної обробки даних, перевірки надійності результатів та валідності психодіагностичних інструментів. 					
4. Результати навчання (компетентності)					
<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.</p> <p>ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p> <p>ПР7. Рефлексувати і критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР18. Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення психічного здоров'я та психологічного благополуччя.</p>					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
Лекції				24	
семінарські заняття / практичні / лабораторні				36	
самостійна робота				120	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність			Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
4	053 «Психологія»			2	Вибірковий
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдан ня, год	Вага оцінки	Термін виконанн я
№ 1. Предмет, завдання і методи діагностичної психології. План Деякі особливості предмету вивчення діагностичної психології. Наукова	лекція	Анастаси А. Психологическое тестирование. – М.: Педагогика, 1982, с.5-31. 2. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 8-27. 3. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М.		Самостійна (лабораторна) робота; 2 бали	2-й тиждень навчання

<p>психодіагностика та психодіагностична практика. Взаємозв'язок психодіагностики з іншими науками. Загальна психодіагностика, психометрика та вимоги практичної психології до діагностичних інструментів. Значення психодіагностики в діяльності практичного психолога та функціонуванні різноманітних психологічних служб. Проблеми психологічної діагностики на сучасному стані розвитку суспільства.</p> <p>Тема 2. Психологічна сутність тестів та особливості їх використання</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Словарь-справочник по психологической диагностике – К.: Наукова думка, 1989, с.3- 5; 108-115.</p> <p>4. Марищук В.Л. и др. Методики психодиагностики в спорте. – М.: Просвещение, 1984, с.8-16.</p> <p>5. Общая психодиагностика /Под ред. Бодалева А.А., Столина В.В. – Издательство МГУ, 1987, с.5-17.</p> <p>6. Психодиагностика /Під ред. М.С.Корольчука, В.І.Осьодло. – К.: Ельга “Ніка-Центр”, 2004.</p> <p>1. Анастаси А. Психологическое тестирование – М.: Педагогика, 1982, с.31-50.</p> <p>2. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основы диагностической психологии. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 38-53.</p> <p>3. Галян І. М. Психодіагностика . – К.: Академвидав. – 2011. – 464 с.</p> <p>4. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике – К.: Наукова думка, 1989, с. 3- 5; 108-115.</p> <p>5. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика. – СПб., 2003.</p>		<p>Самостійна (лабораторна) робота; 2 бали</p>	<p>3-й тиждень навчання</p>
--	--------------------------	--	--	--	-----------------------------

<p>Тема 3. Соціальні та етичні аспекти тестування.</p> <p>План</p> <p>Характеристика вимог до тих, хто користується психодіагностичними тестами. Кваліфікація людей, їх компетенція та професійні можливості. Тестування та громадянські права. Характеристика основних принципів кодексу професійних та етичних норм діяльності психолога: відповідальність, компетентність, конфіденційність, благополуччя клієнта та інші. Деякі особливості повідомлення, тестів. Інтерпретація та використання тестових результатів.</p> <p>№ 4. Контент-аналіз як метод психодіагностики.</p> <p>План</p> <p>Деякі особливості використання контент-аналізу на ранніх стадіях онтогенезу. Основні напрямки застосування</p>	<p>Самостійна робота</p> <p>лекція</p>	<p>1. Анастаси А. Психологическое тестирование. – М.: Педагогика, 1982, – Т.1, – С.50-65.</p> <p>2. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 27-37.</p> <p>3. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. – К.: Наукова думка, 1989. – 200 с.</p> <p>4. Методи психодіагностики: інструментарій та процедурні особливості / Під ред. Белея М.Б., Гояна І.М. – Івано-Франківськ, 2001. – 204 с.</p> <p>5. Общая психодиагностика / Под ред. Бодалева А.А., Столина В.В. – Изд-во МГУ, 1987 – 304 с.</p> <p>1.Белей М.Д. Методи психодіагностики: інструментарій та процедурні особливості. /М. Д. Белей, І.М. Гоян. – Івано-Франківськ : Видавець Третяк І.Я., 2010. – С. 162-166.</p> <p>2. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психологической диагностике. /</p>		<p>Самостійна (лабораторна) робота; 2 бали</p> <p>Самостійна (лабораторна) робота; 2 бали</p>	<p>4-й тиждень навчання</p> <p>5-й тиждень навчання</p>
---	---	--	--	---	---

<p>кількісно-якісного методу. Сучасні досягнення у використанні контент-аналізу.</p> <p>№ 5. Специфічні особливості використання проєктивних методик на ранніх стадіях онтогенезу План</p> <p>Деякі методологічні особливості проєктивних діагностичних інструментів. Основні характеристики проєктивних методик. Критика проєктивних методик та можливості використання в сучасній психологічній практиці.</p>	<p>лекція</p> <p>лекція</p>	<p>Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов. – К. : Наукова думка, 1989. – С. 59-61.</p> <p>3.Гоян І.М. Методи діагностики психічного розвитку дітей. / І.М. Гоян, А.А. Палій. – Івано-Франківськ : "Симфонія форте". – 2014. – С. 72-75.</p> <p>4. Дмитриев И. Контент-анализ: сущность, задачи, процедуры. / И. Дмитриев. – М. : БИНОМ, Лаборатория знаний, 2005. – 541 с.</p> <p>5.Пашинян И.А. Контент-анализ как метод исследования: достоинства и ограничения. / И.А. Пашинян. – Научная периодика: проблемы и решения, 2012, – № 3 (9). – С. 13- 17.</p> <p>1. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 54-69.</p> <p>2. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психологической диагностике. –СПб.: Питер, 2000. – 589 с.</p> <p>3. Каталог интерпретаций методики "Дом, дерево, человек". – М.: Альтернатива, 1993. – 76 с.</p> <p>4. Соколова Е.Т. Проективные методы исследования личности. – М.: МГУ, 1980.</p>		<p>Практичне</p>	<p>6-й тиждень навчання</p>
---	-----------------------------	---	--	------------------	-----------------------------

<p>№ 6. Математичні методи та процедури в психології. Норми та інтерпретація тестових результатів.</p> <p>План</p> <p>Частотний розподіл та основні статистичні поняття Міри центральної тенденції та міри розсіву даних (дисперсія, стандартне відхилення). Міри взаємозв'язку. Процедура знаходження коефіцієнтів кореляції Пірсона, Спірмена та Кендалла. Поняття про факторний аналіз.</p> <p>Нормальний розподіл. Похідні показники, процентилі та стандартні показники. Типи вимірювальних шкал: номінативні, шкали порядку або ординальні, шкали відношень. Процедура нормування тестів. Поняття популяції та репрезентативності вибірки. Проблема адаптації іноземних та іншомовних тестів та</p>		<p>1. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 79-112.</p> <p>2. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.Н. Словарь-справочник по психологической диагностике. – К.: Наукова думка, 1989.</p> <p>3. Ермолаев О.Ю. Математическая статистика для психологов. Учебник. – 2-е изд. исправленное – М.: Московский психолого-социальный институт: Изд-во Флинта, 2003. – 336 с.</p> <p>5. Практикум по общей и экспериментальной психологии / Под ред. Крылова А.А. - ЛГУ, 1987, с. 7-36.</p> <p>7. Рабочая книга социолога / Под ред. Осипова Г.В. – М.: Наука, 1983. – С.151-200, 2-е видання.</p> <p>8. Сидоренко Е.В. Методы математической обработки в психологии. – СПб.: Социально-психологический центр, 1996, с. 15-29;</p>		<p>заняття. Тестування</p>	<p>7-й тиждень навчання</p>
--	--	---	--	--------------------------------	-----------------------------

<p>методик. Теоретичні та методологічні питання адаптації діагностичного інструментарю. Проблеми стандартизації та нормування шкал. Вимоги до психометричної підготовки психолога.</p>	<p>лекція</p>			<p>Семінарське заняття – 5 балів</p>	<p>8-й тиждень навчання</p>
<p>№ 7. Психологічні процедури встановлення валідності тесту План Валідність та її психологічна сутність. Види валідації тесту та способи їх знаходження. Валідність за змістом, за критерієм, конструктивна валідність. Поточна та прогностична валідність. Очевидна валідність, контамінація критерію</p>	<p>лекція</p>	<p>1. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 112-131. 2. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. – К.: Наукова думка, 1989, с. 21-29. 3. Психологическая диагностика: проблемы и исследования. / Под ред. Гуревича К.М. – М. Педагогика, 1981, с. 30-33. 4. Психологический словарь / Под ред. Петровского А.В., Ярошевского М.Г. – М, 1990, с.47. 5. Романова Е.С. Психодиагностика: Учебное пособие. – СПб: Питер, 2005. – 400 с.</p>		<p>Семінарське заняття – 5 балів</p>	<p>9-й тиждень навчання</p>
<p>№ 8. Процедури встановлення надійності тесту План</p>		<p>1. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 131-144. 2. Общая психодиагностика /Под ред. Бодалева А.А., Столина В.В. –</p>			

<p>Поняття про надійність. Види надійності: ретестова; надійність методом взаємозамінюван их форм; метод розщеплення; та надійність суб'єктивних оцінок.</p> <p>Залежність коефіцієнта надійності від досліджуваної вибірки.</p> <p>Процедурні особливості знаходження «істинної» дисперсії та дисперсії похибки.</p> <p>№ 10. Методи діагностики міжособистісних стосунків. План</p> <p>Концептуальні особливості дослідження міжособистісних стосунків.</p> <p>Діагностика міжособистісних стосунків на основі суб'єктивних переваг.</p> <p>Ознайомлення з процедурними</p>	<p>лекція</p>	<p>МГУ, 1987, с. 67-74.</p> <p>3. Психологическая диагностика: проблемы и исследования. / Под ред. Гуревича К.И. – М.: Педагогика, 1981, с. 27–29.</p> <p>4. Словарь-справочник по психологической диагностике / Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. – К.: Наукова думка, 1989, с. 82–87.</p> <p>5. Психология: словарь / Под. общ. ред. А.В. Петровского, М.Г. Ярошевского, 2-ое изд. испр. и доп. – М.: Политиздат, 1990, с. 229.</p> <p>6. Романова Е.С. Психодиагностика: Учебное пособие. – СПб: Питер, 2005. – 400 с.</p> <p>1.Атлас.../ Под. ред. И.А. Полищука., Видренко А.Е., – К: Здоров'я, 1980.</p> <p>2.Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основы диагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 164-180.</p> <p>3.Бурлачук Л.Ф; Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. – Издательство “Питер”, 2000.</p> <p>4.Основы психодиагностики: Учебное пособие для студентов вузов / Под ред. А.Г. Шмелева. –</p>		<p>Самостійна (лабораторна) робота; 2 бали</p>	<p>10-й тиждень навчання</p>
--	---------------	--	--	--	------------------------------

<p>особливостями проведення діагностики в групі з допомогою соціометрії, референтометрії, рейтингу. Методика «Малюнок сім'ї»: специфіка проведення та способи інтерпретації. Виявлення міжособистісних стосунків модифікованим варіантом інтерперсональної діагностики Т. Лірі.</p> <p>№ 11. Психодіагностика характеристик «Я-концепції» План Аналіз концепцій функціонування самосвідомості. «Я-концепції» як об'єкт психодіагностики. Самоставлення. Методи вивчення «Я-концепції». Самооцінка та способи її вимірювання. Запитальник самовідношення та його процедурні особливості. Методика семантичного диференціалу (Ч. Осгуда), її специфіка та способи інтерпретації.</p>	<p>лекція</p> <p>лекція</p>	<p>Ростов-на-Дону: Феникс, 1996. 5. Психодіагностика: Навчальний посібник / Під. ред. М.С. Корольчук, В.І. Осьодло. – Київ: “Ніка-центр”, 2004.</p> <p>1. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 180-232. 2. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь–справочник по психологической диагностике. – Санкт-Петербург, 2000. 3. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика личности. – Киев, 1989. 4. Методи психодіагностики: інструментарій та процедурні особливості / Під ред. М.Д.Белея, І.М.Гояна. – Івано-Франківськ, 2001. 5. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С. Корольчука. – К.: Ельга: Ніка-Центр, 2004.</p>		<p>Семінарське заняття – 5 балів</p> <p>Самостійна (лабораторна) робота; 2 бал</p>	<p>11-й тиждень навчання</p> <p>12-й тиждень навчання</p>
---	-----------------------------	---	--	---	---

<p>№12. Психодіагностика особистісних рис План</p> <p>Характеристика концептуальних особливостей діагностики особистісних рис. Прогностична еквівалентність багатомірних систем. Вимірювання конституційних та соціально-зумовлених диспозицій. Патохарактерологічна діагностика.</p> <p>Ознайомлення з методикою Г. Айзенка, запитальником Кеттела та адаптованим варіантом Міннесотського багатомірного особистісного запитальника (ММРІ).</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>1.Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 144-164.</p> <p>2. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. – Санкт-Петербург, 2000.</p> <p>3. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика личности. – Киев, 1989.</p> <p>4. Общая психодиагностика / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина/. – МГУ, 1987, с.8-34.</p> <p>5. Психологическая диагностика / Под ред. М.К. Акимовой, К.М. Гуревича. – СПб.: Питер, 2003.</p>		<p>Самостійна (лабораторна) робота; 2 бал</p>	
<p>№ 13.</p> <p>Психологічна діагностика здібностей.</p> <p>План</p> <p>Проблема діагностики здібностей. Теоретичні особливості організації властивостей. Специфіка процедури вимірювання творчих здібностей. Тести досягнень, їх</p>	<p>лекція</p>	<p>1.Анастаси А. Психологическое тестирование. – М.: Педагогика, 1982, т.2, с. 18-36.</p> <p>2.Общая психодиагностика / Под ред. Бодалева А.А., Столина В.В. – МГУ, 1987, с. 135-154.</p> <p>3.Бурлачук Л. Ф, Мороз С. М. – Словарь-справочник...</p> <p>4.Психологическая диагностика: проблемы и</p>		<p>Самостійна (лабораторна) робота; 2 бал</p>	<p>13-й тиждень навчання</p>

<p>особливості та способи використання. Професійне тестування. інші сфери застосування тестів здібностей. Характеристика методик діагностики різних здібностей.</p> <p>№ 14.</p> <p>Психологічні особливості тестування інтелекту</p> <p>План</p> <p>Концептуальні моделі розвитку інтелекту. Методологічні та методичні аспекти діагностики інтелекту. Лонгітюдні дослідження інтелекту. Інтелект у ранньому дитинстві. Проблеми тестування інтелекту дорослого. Шкала Станфорд-Біне. Прогресивні матриці Равена. Векслерівські шкали інтелекту: методологічний зміст та специфіка процедури.</p>		<p>исследования / Под ред. К.М. Гуревича – М.: Педагогика, 1981, с.49-94.</p> <p>1.Анастази А. Психологическое тестирование. – М.: 1982, т.1, с. 288-316.</p> <p>2.Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – С. 206-232.</p> <p>3.Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. – К.: Наукова думка, 1989, с. 31-37.</p> <p>4.Измерение интеллекта детей / Под ред. Гильбуха Ю.З. – К., 1992, ч. 1,2.</p>			<p>14-й тиждень навчання</p>
6. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Усні та письмові відповіді – 18 балів Самостійна робота – 16 балів Контрольна робота (письмова) – 6 балів; тестова – 10 балів; Сума – 16 балів Іспит – 50 балів</p>				
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Контрольна робота студентів (письмова) максимально оцінюється у 6 балів; тестова – 10</p>				

	балів. Протягом семестру проводиться 2 контрольні роботи (письмова і тестова) – Мах. Сума балів – 16. Самостійні (лабораторні) роботи (№ 1-8) студентів оцінюються максимально 2 бали при умові, що окрім методики дослідження наявний оброблений емпіричний матеріал + графічне представлення, а також аргументовано зроблені висновки (Мах. Сума = 16 балів)
Семінарські заняття	Максимальна кількість балів – 3 за кожне заняття (№ 1-6); Всього – 18 балів і розписуємо за що
Умови допуску до підсумкового контролю	Вчасне виконання самостійних (лабораторних) робіт та позитивна оцінка при написанні контрольних робіт, а також позитивна оцінка при зарахуванні (перездачі) пропущених занять. Можливість позитивної оцінки визначається при умові наявності конспекту семінарського заняття, усного володіння теоретичним матеріалом і розуміння ключових понять + термін відробки повинен завершуватися протягом наступних двох тижнів після пропущеного заняття (у випадку великої кількості пропусків у студента або великої кількості студентів викладач використовує письмову форму тестування).

7. Політика курсу

Відробка пропущених занять проводиться згідно кафедрального графіку

8. Рекомендована література

1. Абрамова Г.С. Практическая психология. - Екатеринбург: Деловая книга, 1998. – 368 с.
2. Анастаси А. Психологическое тестирование. – М.: Педагогика, 1982. – Т 1, 2.
3. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. – СПб., 2001.
4. Атлас для экспериментального исследования отклонений в психической деятельности человека / Под ред. Полищука И.А., Видренко А.Е. – К.: Здоров'я, 1980. – 156 с.
5. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – 296 с.
6. Белей М.Д. Методи психодіагностики: інструментарій та процедурні особливості//М. Белей, І. Гоян – Івано- Франківськ, 2010. – 256 с.
7. Белей М.Д. Практикум з психодіагностики. – Івано-Франківськ: Приватний підприємець Бойчук А.Б./ М. Белей – Івано-Франківськ, 2014. – 156 с.
8. Баранова Т.С. Психосемантические методы в социологии // Социология: М, 1993-1994. № 3-4.
9. Блейхер В.М., Крук И.В. Патопсихологическая диагностика. – К.: Здоров'я, 1986. – 280 с.
10. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика личности. – К.: Здоров'я, 1980. – 165 с.
11. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика: Учебник. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.
12. Бурлачук Л. Ф. Психодиагностические методы исследования интеллекта. – Киев, Знание, 1985.
13. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. – К.: Наукова думка, 1989. – 200 с.
14. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психодиагностике. – С.-Петербург: Питер, 1999. – 528 с.
15. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психологической диагностике. – СПб.: Питер, 2000. – 589 с.
16. Бурлачук Л.Ф., Савченко Е.П. Психодиагностика (психодиагностический

- инструментарий и его применение в условиях социальных служб). – К.: А.Л.Д., 1995. – 100 с.
17. Выготский Л.С. Педология подростка / Собр. соч. в 6 т. – М.: Педагогика, 1984. – Т.4. – С.5-248.
 18. Галян И. М. Психодиагностика . – К.: Академвидав. – 2011. – 464 с.
 19. Гласе Дж., Стенли Дж. Статистические методы в педагогике и психологии. / Пер. с англ. под общ. ред. Ю.П. Адлера. М: Прогресс, 1976. 495 с.
 20. Горбатов Д.С. Практикум по психологическому исследованию. – М.: Изд.дом "Бахрах", 2000.
 21. Готсданкер Роберт. Основы психологического эксперимента. – М.: МГУ, 1982. – 463 с.
 22. Грекова И. Методологические особенности прикладной математики на современном этапе ее развития. // Вопросы философии, 1976, № 6. – С. 104-114.
 23. Ермолаев О.Ю. Математическая статистика для психологов. Учебник. – 2-е изд. исправленное – М.: Московский психолого-социальный институт: Изд-во Флинта, 2003. – 336 с.
 24. Захаров В.П. Применение математических методов в социально-психологических исследованиях. Учебное пособие. Л.: ЛГУ, 1985. – 64 с.
 25. Ивашкин В.С., Онуфриева В.В. Тест межличностного поведения Т.Лири. Методическое руководство. – Владимир, 1991.
 26. Каталог интерпретаций методики "Дом, дерево, человек". – М.: Альтернатива, 1993. – 76 с.
 27. Кендалл М. Дж., Стюарт А. Статистические алгоритмы в социологических исследованиях. Новосибирск: Наука, 1985. – 207 с.
 28. Козлова И.В. Личность как система конструкторов. Некоторые вопросы психологической теории Дж. Келли // Системные исследования, 1975.
 29. Кон И.С. Открытие "Я". – М., 1978. – 367 с.
 30. Ксенофонтова Е.Г. Уровни развития саморегуляции личности: критерии их определения. Автореферат ... канд. психол. наук. – М., 1988. – 15 с.
 31. Леонова А. Б. Психодиагностика функциональных состояний человека. – М.: Изд-во Моск. ун-та. – 1984. – 200 с.
 32. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М., 1975.
 33. Личко А.Е. Патохарактерологические исследования у подростков. – Л., 1981.
 34. Лучшие психологические тесты для профотбора и профориентации / Под ред. А.Ф. Кудряшова. – Петрозаводск: Петроком, 1992. – 318 с.
 35. Люшер М. Сигналы личности. – Воронеж, 1993. – 160 с.
 36. Марищук В.Л. и др. Методики психодиагностики в спорте. – М.: Просвещение, 1984. – 191 с.
 37. Мельников В.М., Ямпольский Л.Т. Введение в экспериментальную психологию личности. – М.: Просвещение, 1985. – 319 с.
 38. Мерлин В.С. Самосознание // Проблемы экспериментальной психологии личности: Уч. записки. – 77. – Вып.6. – Пермь, 1970.
 39. Минияров В.М. Психология семейного воспитания. – М.; Воронеж, 2000.
 40. Немов Р.С. Психология. Кн. 3. Экспериментальная педагогическая психология и психодиагностика. – М.: Просвещение, 1995. – 508 с.
 41. Общая психодиагностика. (Методические указания). /Автор-составитель О.В.Белова. – Новосибирск: Научно-учебный центр психологии НГУ, 1996.
 42. Общая психодиагностика / Под ред. Бодалева, А.А., Столина В.В. – Изд-во Моск. ун-та, 1987. – 304 с.
 43. Общая психодиагностика / Под ред. Бодалева А.А., Столина В.В. – М.: Речь, 2001.
 44. Окунь Я. Факторный анализ. – М., 1974. – 200с.
 45. Основы психодиагностики /Под. Ред. А.Г.Шмелева. – Ростов-на-Дону, 1996.
 46. Петренко В.И. Введение в экспериментальную психосемантику. – М., 1983.
 47. Петренко В.Ф. Введение в экспериментальную психосемантику: исследование форм репрезентации в обыденном сознании. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1983.

48. Петровский В.А. Методика изучения мотивации межличностных выборов в коллективе школьников. – В кн.: Измерения в исследованиях проблем воспитания. – Тарту, 1973.
49. Поль Фресс, Жан Пиаже. Экспериментальная психология. – Вып. 3, 4. – М.: Прогресс, 1977.
50. Потебня А.А. Мысль и язык. – Гос. изд-во Украины, 1926. – 205 с.
51. Похилько В.И., Федотова Е.О. Техника репертуарных решеток в экспериментальной психологии личности // Вопросы психологии, 1984. № 3.
52. Практикум по общей и экспериментальной психологии / Под ред. Крылова А.А. – Изд-во ЛГУ, 1987. – 255 с.; . – 1990. – 272 с.
53. Практикум по психодиагностике. Дифференциальная психометрика / Под ред. Столина В.В., Шмелева А.Г. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1984.
54. Практична психологія в школі / Відп.за вип. Скоморовський Б.Г. – І.- Франківськ, 1994. – 96 с.
55. Проективная психология / Пер. с англ. – М.: ЗКСМО, 2000. – 528 с.
56. Психодіагностика / Під ред. М.С.Корольчука, В.І.Осьодло. – К.: Ельга “Ніка-Центр”, 2004.
57. Психологическая диагностика / Под.ред. К.М.Гуревича. – М., 2000.
58. Психологическая диагностика / Под. ред. М.К. Акимовой, К.М. Гуревича. – СПб.: Питер, 2003.
59. Психологический словарь / Под ред. Давыдова В.В. и др. – . Педагогика, 1983. – 447 с.
60. Психология личности: тесты, опросники, методики / Авт.сост. Киреева Н.В. и др. – М., 1995.
61. Психология самосознания: диагностика. – Самара: Бахрах – М, 2000.
62. Психология: словарь / Под. общ. ред. А.В. Петровского, М.Г. Ярошевского, 2-ое изд. испр. и доп. – М.: Политиздат, 1990. – 494 с.
63. Рабочая книга социолога / Под ред. Осипова Г.В. – М.: Наука, 1983. – 477 с.
64. Райгородский Д.Я. Психологическая диагностика. – М.: Изд. дом "Бахрах", 2000.
65. Реан А.А. Практическая психодиагностика личности. – Изд. С.-Петербургского ун-та, 2001.
66. Рубинштейн С.Л. Бытие и сознание. – М. : Изд-во АН СССР, 1957. – 328 с.
67. Рубинштейн С.Л. Принципы и пути развития психологии. – М.: Изд-во АН СССР, 1959. – 351 с.
68. Рубинштейн С.Л. Проблемы общей психологии. – М.: Педагогика, 1976. – 416 с.
69. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – М.: Учпедгиз, 1946. – 704 с.
70. Сидоренко Е.В. Методы математической обработки в психологии. – СПб.: Социально-психологический центр, 1996.
71. Собчик Л.Н. Методы психологической диагностики. – М., 1990, № 1-3.
72. Соколова Е.Т. Проективные методы исследования личности. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1980.
73. Социально-психологические проблемы развития профессиональной и общественной активности учителей. Сб. науч. трудов. – М., 1988. – 180с.
74. Спиркин А.Г. Сознание и самосознание. – М.: Политиздат, 1972. – 303 с.
75. Столин В.В. Самосознание личности. – М., 1983.
76. Суходольский Г.В. Основы математической статистики для психологов. Л.: ЛГУ, 1972. – 428 с.
77. Тихомиров О.К. Психология мышления. – М. : Изд-во МГУ, 1984. – 272 с.
78. Франселла Ф., Баннистер Д. Новый метод исследования личности (предисловие Ю.М.Забродина, В.И.Похилько). – М., 1986.
79. Фрейд З. Психология я и защитные механизмы. – М.: Педагогика, 1993. – 144 с.
80. Фрейд З. О клиническом психоанализе: Избр. произведения. – М.: Медицина, 1991. – 288 с.
81. Фрейджер Р., Фейдимен Дж. Личность: Теории, эксперименты, упражнения. – СПб.: Еврознак, 2001. – 864 с.
82. Ханин Ю.Л. Психология общения в спорте. – М., 1980.

83. Чамата П.Р. Самосвідомість і її розвиток у дітей. – К.: Знання, 1965. – 48с.
84. Чеснокова И.И. Проблемы самосознания и психологии. – М.: Наука, 1974. – 144с.
85. Шавир П.А. Профессиональное самосознание на вузовском этапе подготовки учителя // Советская педагогика. – 1985. – №8. – С. 92-97.
86. Шмелев А.Г. Психодиагностика личностных черт. – Санкт-Петербург: Изд. "Речь", 2002.

Викладач _____ Шкраб'юк В.С.